

Actie voor hulp aan kinderen in Oekraïne: 'Haal ze uit het slob/slop.'

Inleiding

De Stichting Hulp Oost-Europa (St. HOE) is al meer dan 15 jaar betrokken bij hulpverlening in het uiterste zuidwesten van Oekraïne. Het gebied waar de stichting werkt, is bekend onder de naam Unterkarpaten/Transcarpathia en behoorde ooit oorspronkelijk bij Hongarije. Na de 1ste Wereldoorlog werd dit deel van Hongarije aan de Sovjet-Unie toebedeeld. De band met Hongarije is nog altijd levendig en wordt ook door Hongarije zelf in stand gehouden. De taal is nog altijd voornamelijk Hongaars, het schoolsysteem is Hongaars en voor praktische zaken gaan mensen vaak naar Hongarije.

Na de Wende in 1989 kwam geheel Oost-Europa in beweging en in 1991 riep het Oekraïense parlement de zelfstandigheid uit. Aan de overheersing vanuit de Sovjet-Unie kwam een einde en het land bleef achter zonder maatschappelijke ideologie en met een uiterst zwakke economie zonder veel perspectief. In 2014 werd op de Krim de onafhankelijkheid uitgeroepen waarna Rusland het schiereiland annexeerde en werd de Krim overgeheveld naar Rusland. Vervolgens kwam het tot een gewapende strijd tussen het Oekraïense leger en de door Rusland gesteunde separatisten. Deze ontwikkelingen hebben een enorme impact op het geheel van Oekraïne en heeft tot op vandaag veel consequenties, ook voor de verafgelegen Unterkarpaten.

De werkeloosheid is enorm, er is de dreiging van dienstplicht voor jonge mannen en de verplichte trainingen van reservisten (27 t/m 60 jaar) Daarbij is er een stijging van energiekosten (gas, elektriciteit en brandhout). Een en ander heeft tot gevolg dat er een enorme exodus gaande is van mannen (soms met hun gezinnen) naar landen als Hongarije, Tsjechië, Slowakije en Duitsland (met een dubbel paspoort redelijk eenvoudig).

Voor velen is het leven zwaar en de toekomst uiterst somber. Het is af te lezen aan de gezichten van de mensen. De mensen komen somber, gesloten en afstandelijk over en lijken bang om zich te uiten of open te zijn. Het verleden drukt hen, er is armoede en de leefomgeving ziet er vaak troosteloos uit. Alcohol is alom verkrijgbaar tegen lage prijzen en de alcoholconsumptie lijkt enorm te zijn.

Zie daar de toekomst van de bevolking en het perspectief voor jonge kinderen!

De Roma bevolking

In het gebied waar de St. HOE werkt, leeft ook de Roma bevolking, doorgaans aan de randen van de dorpen.

Deze zigeuners, de Roma, leven veelal onder zeer slechte omstandigheden, gescheiden van de overige bevolking. Zij hebben een eigen cultuur en willen die ook bewaren. Ze wonen al eeuwen in Oost-Europa. Net als de Joden hebben ze zeer geleden in de concentratiekampen van de nazi's en veel Roma zijn daar omgekomen.

Ze leven letterlijk in de modder. Hun opleidingsniveau is erg laag. Velen zijn analfabeet. Hun kinderen hebben vaak heel jonge ouders/moeders, die geen opleiding of werk hebben. Daardoor hebben deze kinderen erg

slechte vooruitzichten.

Nog steeds worden Roma ernstig gediscrimineerd door de rest van de bevolking.

Het is juist deze Roma bevolkingsgroep in de Unterkarpaten waarop de St. HOE zich al jaren heeft geconcentreerd.

De situatie van de Roma kinderen

De kinderen die in een zigeunerkamp opgroeien zijn ontzettend beschadigd op velerlei gebied. Ze missen liefde, aandacht, veiligheid en structuur. Veel kinderen krijgen te weinig eten (en zeker niet gezond), drinken soms vervuild water, hebben vaak geen schone kleren en worden onregelmatig gewassen. Verder is er vaak thuis of anders in de familie of bij de buren dagelijks wel ruzie en wordt er veel gedronken.

Om de Roma kinderen uit hun isolement te halen en hen toekomstperspectief te bieden is onderwijs van cruciaal belang.

Onderwijs is naar onze stellige mening hét voertuig om de Roma bevolking op een hoger plan te krijgen

In de achterliggende jaren zijn er, in diverse dorpen, kleuterschooltjes / pre-schools gestart. Deze schooltjes zijn van essentieel belang bij de integratie van Roma kinderen in het reguliere staatsonderwijs en hun integratie in de samenleving.

Roma kinderen mogen wel naar de staatschool, maar worden daar vaak niet geaccepteerd, zowel door de onderwijzers als door de medeleerlingen. Ze worden erg gediscrimineerd (*'ze zijn dom, lui, ze stinken en ze stelen'*).

Doelstellingen van het project

De Stichting Hulp Oost-Europa biedt momenteel op 7 schooltjes hulp.

Het doel:

- Roma kinderen basisbegrippen aanleren t.a.v. gedrag, omgangsvormen, orde en hygiëne. Vaardigheden voor socialisatie aanleren.
- Kinderen leren lezen, schrijven, rekenen, zingen (muziek) en ontwikkelen van creativiteit.
- Kinderen voorzien van een ontbijt, een snack rond 10 uur en een warme lunch en indien voorradig wat fruit. Een eenvoudige maaltijd op school verschaft de kinderen in elk geval een noodzakelijke voedingsbron en het functioneert daarbij als een stimulans voor het schoolbezoek.
- Kinderen bekend maken met het Evangelie en de Bijbelse boodschap.
- Overgang / brugfunctie bevorderen naar het reguliere staatsonderwijs en de maatschappij. (Aansluiting bij het reguliere onderwijs van de staat is doorgaans succesvol.)
- Bewerkstelligen van een positieve invloed via de kinderen naar de ouders/Roma gemeenschap.

Uitdagingen

De scholen die de St. HOE ondersteunt, groeien stevig. Dit 'succes' en deze (gezegende) groei leidt er toe dat momenteel de fysieke en financiële middelen te kort gaan schieten om genoemde scholen naar behoren te kunnen blijven onderhouden. Het project werkt als het ware te goed. Het aantal

Roma kinderen op de scholen is in korte tijd fors gegroeid en bedraagt momenteel zo'n 400 (!) kinderen.

Financiën

Met de hulp van de actie van de Zondagsscholenbond kan een bijdrage geleverd worden aan de volgende noodzakelijke kosten:

- Salarissen van juffen en hun assistentes
- Kosten voor schoolvoeding
- Kosten voor verwarming, elektriciteit en brandhout voor de wintermaanden
- Kosten van noodzakelijke leermiddelen
- Onderhoud van gebouwen
- Kosten van trainingen en bijeenkomsten voor leerkrachten

Door de forse groei van de scholen is per jaar een aanvullend bedrag van circa € 25.000,- noodzakelijk om de bestaande activiteiten te kunnen blijven financieren!

Goed onderwijs bereidt kinderen voor op de toekomst en geeft hen daarmee nieuwe kansen. Alleen met onderwijs hebben kinderen kansen om uit het slob te komen! Help de kinderen uit de spiraal van ellende.

Wat kunnen wij als zondagsscholen doen voor de Roma kinderen in Oekraïne?

- We moeten vooral bidden voor deze kinderen én hun ouders.
- Met elkaar kunnen we er voor zorgen dat de actie een succes gaat worden! Daarvoor kan het beschikbare actiemateriaal goede diensten verrichten.
- Laat aan de kinderen de beschikbare beeldpresentatie zien.
- Groepen op een zondagsschool kunnen b.v. mooie tekeningen maken, ansichtkaarten schrijven o.i.d. De onderwijs coördinator van de St. HOE, Jaap van der Ham, reist een aantal malen per jaar met zijn vrouw Coby naar Oekraïne. Zij kunnen deze materialen meenemen.

juni 2018 / Jaap van der Ham